

Till:

Näringsminister Karl-Petter Thorwaldsson
Klimat- och miljöminister Annika Strandhäll
Landsbygdsminister Anna-Caren Säterberg
Finansminister Mikael Damberg
Kulturminister Jeanette Gustafsdotter
Riksdagsledamöter
Svenska EU-parlamentariker
Ordföranden i politiska ungdomsförbund

Kopia till:

Naturvårdsverket
Skogsstyrelsen
Länsstyrelserna

ÖPPET BREV: Skogsstyrelsens legitimitet är hotad under nuvarande ledning

Vi befinner oss i ett nationellt nödläge för skogens biologiska mångfald. Hela [14 av 15 skogliga naturtyper i EU:s habitatdirektiv](#) har ogynnsam bevarandestatus i Sverige. Förlust av livsmiljöer är en stor bidragande orsak till att [ca 2 000 skogslevande växt-, svamp- och djurarter](#) är nära hotade eller hotade, det vill säga rödlistade, i landet idag.

Skogsstyrelsens generaldirektör Herman Sundqvist har under sina sex år inom Skogsstyrelsen kraftigt nedmonterat myndighetens naturvårdsarbete vilket skadat myndighetens trovärdighet som opartisk instans. Han har fattat ett flertal beslut i strid mot både myndighetens uppdrag, miljölagstiftning och demokratiskt beslutade miljömål med pausade nyckelbiotopsinventeringar, upphörd [rådgivning om miljöhänsyn vid avverkningsanmälningar](#) och [hemlighållande av information om hantering av avverkningsanmälda värdekärnor](#). Skogsstyrelsen har godtyckligt slutat tillämpa gällande lagstiftning om bland annat samrådsplikt i områden med mycket stor betydelse för flora och fauna trots att myndigheten är skyldig att tillämpa lagar så länge de inte blivit formellt ändrade.

Skogsstyrelsen har till uppgift att verka för att landets skogar sköts enligt skogspolitikens jämställda miljö- och produktionsmål. Trots det har den [avverkningsanmälda arealen](#) ökat under de senaste åren samtidigt som [hänsynskrävande biotoper](#) påverkats negativt vid avverkning. Sedan slutet av december 2021 [registreras inga nyckelbiotoper alls i Sverige](#) och nyckelbiotoper som registrerats sedan slutet av juni 2019 kan avregistreras om markägaren begär det.

Anställda som arbetar med miljö och naturvård på Skogsstyrelsen vittnar om en [tystnadskultur inom myndigheten](#) och många har sagt upp sig. Flera anställda menar att de inte kan genomföra sitt arbete korrekt och att de inte har stöd från ledningen. Under Herman Sundqvists ledning har intern kritik hanterats genom att höga myndigheteföreträdare på Skogsstyrelsen, bland annat [chefsjuristen](#), haft tillrättavisande samtal med medarbetare.

Skogsstyrelsen är inte undantagen från att följa internationella åtaganden och behöver därför anpassa sin verksamhet till [EU:s strategi för biologisk mångfald för 2030](#) där minst 30 % av Sveriges landareal föreslås skydd i ekologiskt representativa naturtyper. Det kommer därför bli avgörande att definiera, kartlägga och strikt skydda alla återstående urskogar och naturskogar i EU. Skogsstyrelsen är skyldig att verka för skydd och bevarande av de skogsnaturtyper som omfattas av EU:s art- och habitatdirektiv. Därutöver behöver även skogar restaureras för att utveckla funktionella naturvärden i landskapet.

Även [EU:s taxonomi](#) föreslår att hållbara investeringar väsentligt ska bidra till skyddet och återställandet av biologisk mångfald och ekosystem. Ett hållbart skogsbruk innebär metoder och användning av skogsmark som bidrar till att öka den biologiska mångfalden eller att stoppa avskogning. Ett hållbart skogsbruk förstör inte ekosystem och orsakar inte förlust av livsmiljöer.

Det behövs, med andra ord, inte en avveckling av Skogsstyrelsens naturvårdsarbete utan istället en rejäl upptrappning för att de sista oskyddade naturskogarna i Sverige inte ska gå förlorade. Dessa skogar behövs även som kollager för klimatets skull - vid avverkning sker stora växthusgasutsläpp som tar decennier att kompensera.

Generaldirektörens förordnande på Skogsstyrelsen löper ut den 24 februari. Vi anser att det är direkt olämpligt att utse Herman Sundqvist som generaldirektör för en statlig myndighet som ska agera opartiskt. Skogsstyrelsen behöver en generaldirektör som kan styra upp verksamheten och se till att det blir ordning och reda. Det är dags att börja jämställa miljömålet med produktionsmålet, enligt riksdagens krav. **För att Skogsstyrelsen inte ska förlora sin trovärdighet som myndighet kräver vi att en ny generaldirektör tillsätts som i alla kommande beslut och åtaganden respekterar och tar genuin hänsyn till rådande miljölagstiftning samt nationella och internationella miljömål och åtaganden om skydd av natur.** En person med koppling till även andra delar av samhället än enbart till skogsindustrin. Vi har inte råd att förlora mer värdefull skog i Sverige.

Med vänliga hälsningar,

Elin Götmark, talesperson, Skydda Skogen
Isadora Wronski, Sverigechef, Greenpeace
Nastaran Zargari, ordförande, Jordens Vänner
Signe Propst, ordförande, Fältbiologerna
Agnes Hjortsberg, Fridays for Future Sweden
Jörg Hellkvist, aktiv inom Parents For Future Sweden
Robin Holmberg, ordförande, PUSH Sverige
Robin Zachari, kanslichef på folkrörelsen Skiftet
Pia Björstrand, talesperson, Klimataktion
Sofia Fogelström, ordförande, Klimataktion Kalmar
Gunilla Winberg, ordförande, Framtiden i våra händer
Annette Seldén, ordförande, Naturfotograferna
Marcus Lidström, ordförande, Naturskyddsföreningen Norrbotten
Staffan Landström, ordförande, Naturskyddsföreningen Västernorrland
Jenny Olsson, ordförande, Naturskyddsföreningen Gävleborg
Karl-Axel Reimer, ordförande, Naturskyddsföreningen Sörmland
Claes Gårdinger, ordförande, Naturskyddsföreningen Kalmar
Peter Rolfson, ledamot, Naturskyddsföreningen Kronoberg
Jörgen Svensson, ledamot, Naturskyddsföreningen Karlskrona
Magnus Andersson, ordförande, Naturskyddsföreningen Hudiksvallsbygden
Carl Alexander Lindman, ordförande Naturskyddsföreningen Ljusdal
Margareta Wikström, ordförande, Naturskyddsföreningen i Rättvik
Börje Eriksson, ordförande, Naturskyddsföreningen i Borlänge
Gunilla Munters, ordförande, Vansbro Naturskyddsförening
Lars-Ola Westerlund, ordförande, Naturskyddsföreningen Värmland
Ola Nordstrand, ordförande, Naturskyddsföreningen Roslagen
Inge Haraldsson, talesperson, Skogsdals Naturskyddsförening
Barbara Sandell, ordförande, Naturskyddsföreningen Norra Älvsborg
Inge Löfgren, ordförande, Lysekil-Munkedals Naturskyddsförening
Lena Loren, Naturskyddsföreningen i Växjö
Per Darell, Naturskyddsföreningen i Alvesta
Renate Foks, ordförande, Stranda Naturskyddsförening
Jan Herrmann, ordförande, Ölands Naturskyddsförening
Anders Lindoff, ordförande, Naturskyddsföreningen i Olofström

Mikael Nordendahl, ordförande, Ångermanlands Ornitologiska Förening
Elisabeth Marklund, sekreterare, Jämtlands läns ornitologiska förening (JORF)
Stig-Åke Svenson, ordförande, Dalarnas ornitologiska förening
Lars-Erik Nilsson, ordförande, Tunabygdens fågelklubb
Maud Granberg, ordförande, Fågelklubben Vingarna, Vansbro
Styrelsen genom Olga Nadeina, Wermlands ornitologiska förening (WOF)
Styrelsen genom Per Undeland, ordförande, Dalslands ornitologiska förening
Annica Nordin, ordförande, Göteborgs Ornitologiska Förening
Niklas Tellbe, ordförande, Borås Fågelklubb
Åke Nilsson, ordförande, Östra Smålands Ornitologiska Förening (ÖSOF)
Jan Brenander, ordförande, Oskarshamnsbygdens Fågelklubb
Larsgunnar Nilsson, ordförande, Tjust Fågelklubb
Jonas Nordenström, Sorsele skogsgrupp
Per Gullstrand, Skogsgruppen i Oskarshamn
Carina Frost, medlem i Skogsgruppen Gävleborg
Philipp Weiss, talesperson, Stjärnsunds skogsgrupp
B. Ingvar Andersson, skogsgruppen Risvedsgruppen
Jens Unosson, naturvårdare, Skogs nätverket Mycel
Agneta Anderson, ordförande, Föreningen Våneviks gammelskog
Jonne Palo, Bohusläns skogs nätverk
Mikael Gröndahl, aktivist i Skogsuppropet
Aina Hagberg, Folk och Frö (nätverk), Kalmar
Leif Lundberg, Maskare sameby
Patrik Lundgren, Östra Kikkejaure sameby

--

Kortfattad resumé av Herman Sundqvists nedmontering av Skogsstyrelsens naturvårdsarbete

- Som nyttillträdd generaldirektör ändrade Herman Sundqvist den [skriftliga redovisningen i Skogsstyrelsens föredragnings-PM](#) till att målet för miljöhänsyn i skogsbruket var uppnått trots Skogsstyrelsens sakkunniga experters samsyn om att det inte var det. Därmed förhindrades tillsättningen av en översyn för att skapa bättre förutsättningar för ett hållbart skogsbruk.
- Nyckelbiotopsinventeringen pausades i nordvästra Sverige i mars 2017- januari 2018. Beslutet fick massiv kritik från miljöorganisationen, [naturvårdsforskare, länsstyrelsen i flera län och Skogsstyrelsens egna anställda](#). Under pausen utarbetade Skogsstyrelsen en ny [inventeringsmetod för nordvästra Sverige](#) som i större utsträckning möjliggjorde avverkning av skogar som annars skulle klassas som nyckelbiotoper.
- [Ca 55 000 hektar nyckelbiotoper har avverkat i nordvästra Sverige mellan 2000-2018](#) - skogar som Skogsstyrelsen borde haft koll på när avverkningsanmälningar inkommit till myndigheten. Herman Sundqvist anställdes som generaldirektör för Skogsstyrelsen 2016 och bidrog inte till Skogsstyrelsens hantering av nyckelbiotoperna innan dess då han arbetade som skogschef på Sveaskog. Han har dock inte adresserat problemet med avverkade nyckelbiotoper efter att han tillsatts som generaldirektör utan istället verkat för en avveckling av nyckelbiotopsinventeringen.
- Tecknandet av naturvårdsavtal och biotopskydd stoppades i januari 2019, återupptogs i juni 2019.
- Generell samrådsplikt enligt miljöbalken (12 kap. 6 §) för skogsbruksåtgärder i ett område med mycket stor betydelse för flora och fauna föreslogs i december 2020 att tas bort från [Skogsstyrelsens föreskrifter om anmälningsskyldighet för samråd \(SKSFS 2013:3\)](#). Föreskriften är för närvarande under revidering och myndigheten skriver på sin [hemsida](#) att Skogsstyrelsen saknar mandat att utfärda bestämmelsen i 4 § SKSFS 2013:3.
- Skogsstyrelsen motarbetar miljöorganisationers överklaganderätt - det finns ett flertal fall i samband med domstolsprövningar där Skogsstyrelsen driver frågan om att begränsa överklaganderätten samtidigt som den klagar på att det saknas prejudikat.

- Skogsstyrelsen har hemlighållit ett [PM \(daterat 1 september 2021\)](#) som ett s.k. internt arbetsmaterial om Skogsstyrelsens hantering av avverkningsanmälda värdekärnor. I PM:et larmar myndighetens tjänstepersoner om planer på att avverka hotade, värdefulla kalkbarrskogar i Jämtland. Skogar som inte bör avverkas enligt miljöbalken och som omfattas av EU:s habitatdirektiv (västlig taiga 9010). Styrelsen för Skogsstyrelsen hade inte informerats om PM:et när [DN gick ut med uppgifterna i oktober 2021](#) trots att två styrelsemöten har hållits sedan PM:et färdigställts.

- Skogsstyrelsen har inte längre rätt att ge [råd till skogsägare i samband med planerad avverkning](#). Råd kan bara ges generellt och förebyggande. Myndigheten behöver därför inte längre informera markägaren om förekomster av nyckelbiotoper, skyddade arter och andra viktiga naturvärden som berörs enligt miljöbalken. Enligt Skogsstyrelsens styrelsebeslut från februari 2021 är Herman Sundqvist ansvarig för den regeländringen. Rådgivning till skogsägare om miljöhänsyn har prioriterats ned under senare år och minskat från 1 700 rådgivningstillfällen år 2015 till endast 104 år 2020.

- Sedan slutet av december 2021 [registreras inga nyckelbiotoper alls i Sverige](#) och nyckelbiotoper som registrerats sedan slutet av juni 2019 kan avregistreras om markägaren begär det.

Herman Sundqvist äger och brukar skog

- Det har uppmärksammats att Herman Sundqvist gjort stora [skogsförvärv för nära 8 miljoner kronor](#) under sin tid som generaldirektör. Samtidigt har han fattat beslut om hur tillsyn över skogsbruket och den svenska skogen ska gå till vilket har väckt frågor om jäv.